

Modern nutida dans 1

Lärarinformation

Förord

Skolverket fick i oktober 2010 i uppdrag av regeringen att förbereda förändringar av den förberedande dansutbildningen i grundskolan och yrkesdansutbildningen i gymnasieskolan. I december 2010 beslutade riksdagen om en ny dansutbildning i enlighet med regeringens förslag.

Skolverkets uppdrag innebar bland annat att utforma och fastställa nya kurs- och ämnesplaner för dansutbildningen, kunskapskrav och bedömningsgrunder som skulle ligga till grund för färdighetsproven vid antagningen av elever.

Uppdraget till Skolverket innefattade också att ta fram material som stöd för arbetet med bedömning och betygssättning av dansämnena på den nya dansutbildningen enligt den nya betygsskalan. Det material som presenteras här har utformats med utgångspunkt från de nya kurs- och ämnesplanerna för dansutbildningarna och kunskapskraven i dessa, närmare bestämt ämnesplanen för dans- och yrkesdansare.

För att få bredd på materialet för gymnasieskolan har kurserna klassisk balett 1 och modern nutida dans 1 valts ut. För grundskolan finns motsvarande bedömningsstöd för ämnet dans i årskurs 6 och 9. I materialet ges förtydligande exempel på prestationer motsvarande olika delar av kunskapskraven och för de olika betygsstegen E, C och A. Vid betygssättningen har läraren att ta hänsyn till hela kunskapskravet.

Vi hoppas att materialet ska ge gott stöd vid bedömning av elevers prestationer och på så sätt bidra till en likvärdig betygssättning över landet.

Karin Hector-Stahre
Enhetschef

Roger Persson
Undervisningsråd

ÄMNE: DANSTEKNIK FÖR YRKESDANSARE

KURS: MODERN NUTIDA DANS 1 (200P)

Föreliggande bedömningsstöd tar sin utgångspunkt i ämnesplanen för Dansteknik för yrkesdansare. Syftet är att konkretisera delar av ämnesplanen för att skapa bättre förutsättningar för en likvärdig bedömning och betygsättning av ämnet.

Bedömningsstödet tar endast upp delar av ämnesplanen och vid betygsättning måste läraren ta hänsyn till hela kunskapskravet för respektive kurs.

I materialet förtydligas och exemplifieras delar av kunskapskraven med avsikt att stödja läraren vid betygsättningen. De förtydligande exemplen beskriver elevprestationer med utgångspunkt i 3-5 stycket i kunskapskraven för kursen och behandlar dansteknik i **modern nutida dans**. Dessa utdrag ur kunskapskraven återfinns i vänsterspalten, uppdelade i olika delar. I högerspalten ges sedan exempel på hur den beskrivna förmågan kan ta sig uttryck på de olika betygsstegen E, C och A. Exemplen kan alla knytas till någon eller några delar av det centrala innehållet för kursen.

KUNSKAPSKRAV E

FÖRTYDLIGANDE EXEMPEL

HUR RÖRELSEVOKABULÄR I MODERN NUTIDA DANS UTFÖRS

En förutsättning för att eleven ska ha stabilitet inom rörelsevokabulär i den moderna nutida dansens formspråk är att eleven arbetar med en anatomiskt funktionell placering och utvecklar ett muskulärt stabilt center. Det innebär att kroppens inre muskler hela tiden är aktiva och stabiliserar kroppen i strävan efter att kunna växelsverka mellan att kroppen ska vara i balans och beredd på att utföra viktförskjutningar.

Grundplaceringen innebär att det sett från sidan är en lodlinje där fot-, knä-, höftaxelled och öra befinner sig ovanpå varandra. Placeringen utgår från att eleven arbetar med en tyngd neråt, är förankrad i golvet samtidigt som den inre muskulaturen arbetar med en förlängning av torso uppåt. Det innebär också att det finns en viss tyngd och avspändhet som anpassar placeringen till den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven utför med **tillfredställande** resultat rörelsevokabulär med anatomiskt funktionell placering och arbete med center

Att utföra rörelsevokabulär med tillfredställande resultat när det gäller anatomiskt funktionell placering och arbete med center innebär:

Eleven har en funktionell grundplacering med en lodlinje genom fötter, knän, höfter, axlar och öra och står med parallella fötter som varken pronerar eller supinerar. Eleven använder ofta kroppens inre stabiliseringsmuskler, förlänger och breddar ryggen och trycker inte ihop skulderbladen. Höftleden försöker eleven ha öppen och rörlig men ibland kan den ha för mycket anspänning. Den muskulära avspändheten kan eleven anpassa till den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven kan ofta använda den anatomiskt funktionella placeringen i övningar. Det visar sig exempelvis när eleven i övningar hittar en tyngd i kroppen som strävar neråt och samtidigt är förankrad i golvet och använder en aktiv förlängning av torso. Grundplaceringen används ofta funktionellt vid övningar på plats och vid smärre förflyttningar.

Vid rörelser i och ur balans har eleven ofta en balanserad grundplacering och ett stabilt center. Det innebär att eleven oftast får med sig hela kroppen i en

viktöverföring, rör sig mellan att släppa och fånga energi vid rätt tidpunkt samt använder sig av kroppens tyngd i en rörelsekombination som samtidigt kräver stora förflyttningar.

När eleven gör fallövningar anpassar hon eller han medvetet energin till fallet och använder kroppens tyngd, tänjer på rörelserna så att ett häng och en fallkänsla uppstår. Eleven kan ofta fördela vikten mellan kroppens olika delar i mötet med golvet, utföra fallet med smidiga övergångar och mjukt ta emot sig. När eleven använder fall i kombinationer kan hon eller han ofta använda golvet till att aktivt trycka ifrån och använda kraften till exempelvis förflyttningar.

samt utför med **tillfredställande** resultat rörelsevokabulären med skillnader i rörelsekvantiteter.

Att utföra rörelsevokabulär med skillnader i rörelsekvantiteter med tillfredställande resultat innebär:

Eleven kan ofta använda olika rörelsekvantiteter, och kan vid dessa tillfällen även utföra dem tydligt. Ofta har eleven lättare för att hitta kvaliteterna om övningen fokuserar på en av dem jämfört med om det växlar mellan flera olika i en övning. Eleven börjar förstå andningens betydelse för rörelserna och använder den ibland för att utveckla rörelsekvantiteterna.

Eleven kan ofta använda gravitationen, men kan ha svårt att använda sin egen tyngd för att skapa momentum, dynamik och olika rörelsekvantiteter. Hon eller han kan utföra rörelser med olika kvaliteter, som till exempel rörelser som innehåller stöt eller slag, släppt eller förd rörelse, om fokus blir på en av dem i taget.

Vid en swingrörelse kan eleven oftast växelverka mellan men inte alltid anpassa anspänning och avspänning. Det innebär att swingrörelsens tyngd kan släppas men inte alltid fullföljas och fångas upp vid rätt tillfälle så att det uppstår ett häng. Det kan till exempel visa sig när eleven gör bensvingar, släpper ner benets tyngd och har svårt att känna av när anspänningen måste öka och rörelsen fångas upp. När rörelsen och energin inte fullföljs blir det inget kontinuerligt flöde i swingen. Eleven driver inte alltid på rörelsen och kan då inte heller upprätthålla energin och till största delen även dynamiken under övningen.

Eleven visar sammantaget **tillfredsställande** resultat när det gäller formkänsla och stabilitet inom den moderna nutida dansens formspråk.

Att sammantaget utföra rörelsevokabulär med tillfredsställande resultat när det gäller formkänsla och stabilitet inom den moderna nutida dansens formspråk innebär:

Eleven använder oftast gravitationen och momentum för att skapa en swing eller släppa och fånga energi i rörelser i och ur balans. Hon eller han kan oftast använda väl avvägd muskelenergi till viktöverföringar vid olika typer av övningar som använder golvet och kan både glida, rulla och falla.

Eleven kan ofta använda ryggradens rörelsemöjligheter och relationen mellan bäcken och ryggraden i rörelser som kurvor och vridningar. När varje rörelse renodlas eller kombineras med smärre förflyttningar kan eleven utföra rörelserna tydligt.

Vid övningar som innehåller droprörelser kan eleven ofta anpassa avspänning, släppa energi i tyngdkraftens riktning och vid rätt tillfälle skapa ett tydligt stopp så rörelsen stannar av. Eleven har förstått droprörelsens funktion och kan oftast utföra den i olika delar av kroppen.

KONSTNÄRLIG FÖRMÅGA

Den konstnärliga förmågan utgörs av hur eleven kan använda sin sammanlagda danskunskap i gestaltande syfte. Att danstekniken är väl förankrad i kroppen är en förutsättning för att eleven mer medvetet ska kunna arbeta konstnärligt och kommunicera med rörelseuttrycket. Den konstnärliga förmågan bedöms genom rörelsens uttryck, frasering och kommunikation.

Eleven förhåller sig **med viss säkerhet** konstnärligt till rörelsevokabulär och varierar rörelseuttryck efter olika krav.

Att med viss säkerhet förhålla sig konstnärligt till rörelsevokabulär och variera rörelseuttryck efter olika krav innebär:

Danstekniken är till största delen förankrad i elevens kropp. Det tekniska arbetet står ibland i vägen för att eleven fullt ut ska kunna arbeta med ett rörelseuttryck som upplevs som självklart. Eleven utför dansövningarna med efterfrågade dynamiska skillnader och skapar ett rörelseuttryck som oftast kommunicerar. Ibland är eleven alltför fokuserad på sitt eget arbete och glömmar bort den kommunicerande delen. Eleven använder musik, ljud och tystnad utifrån övningarnas instruktioner och fraserar rörelserna utifrån olika musikaliska aspekter.

Eleven utvecklar med **tillfredställe** resultat dansens uttryck till musiken.

Dessutom förhåller eleven spatialt med **tillfredställe** resultat den egna kroppen till rummet, riktningar och andra medverkande samt anpassar **efter instruktioner** rörelserna till olika rumsliga krav.

MUSIKALISK FÖRMÅGA

Den musikaliska förmågan utgörs dels av hur rörelser fraseras och dels av hur rörelserna relaterar till musik, ljud och tystnad.

Att med tillfredställande resultat utveckla dansens uttryck till musiken innebär:

Eleven kan ofta interagera och samspela med musiken. Vilket till exempel innebär att eleven ofta kan hålla tempo och krävd energinivå under en längre tid, även i tystnad. Ibland kan eleven ha för stort fokus på rörelserna och förlora interaktionen med musiken. Eleven kan, utifrån instruktioner till varje övning, utveckla rörelsernas tajmning och frasering samt interagera med det musikaliska uttrycket. Ibland blir eleven alltför upptagen av sitt eget dansande och har då problem med att skapa nyanserade musikaliska rörelser.

SPATIAL FÖRMÅGA

Att med tillfredställande resultat förhålla den egna kroppen till rummet, riktningar och andra medverkande och efter instruktioner anpassa rörelserna till olika rumsliga krav innebär:

Eleven kan ofta anpassa energin för att rikta den runt sitt eget center men har svårighet med att anpassa energin när den ska riktas långt utanför kroppen och det blir ofta otydliga riktningar i rummet. Ibland kan eleven komma till rörelsernas ytterläge, men det är inte riktigt förankrat i kroppen.

Eleven kan hålla sin plats i rummet, är uppmärksam på andra och kan i stunden ändra sina val genom att justera energi och riktning och därigenom fortsatt hålla avstånd till andra dansare. Men när eleven ändrar sina val klarar hon eller han inte alltid av att samtidigt låta rörelsen kontinuerligt fortsätta utan avbrott. Eleven följer instruktioner men läser inte alltid av situationen och kan därför inte flexibelt förhålla sig till andra och rummet.

HUR RÖRELSEVOKABULÄR INOM MODERN NUTIDA DANS UTFÖRS

En förutsättning för att eleven ska ha stabilitet inom rörelsevokabulär i den moderna nutida dansens formspråk är att eleven arbetar med en anatomiskt funktionell placering och utvecklar ett muskulärt stabilt center. Det innebär att kroppens inre muskler hela tiden är aktiva och stabiliserar kroppen i strävan efter att kunna växelverka mellan att kroppen ska vara i balans och beredd på att utföra viktförskjutningar.

Grundplaceringen innebär att det sett från sidan är en lodlinje där fot-, knä-, höftaxelled och öra befinner sig ovanpå varandra. Placeringen utgår från att eleven arbetar med en tyngd neråt, är förankrad i golvet samtidigt som den inre muskulaturen arbetar med en förlängning av torso uppåt. Det innebär också att det finns en viss tyngd och avspändhet som anpassar placeringen till den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven utför med **tillfredställande** resultat rörelsevokabulär med anatomiskt funktionell placering och arbete med center.

Att utföra rörelsevokabulär med tillfredställande resultat när det gäller anatomiskt funktionell placering och arbete med center innebär:

Eleven har en funktionell grundplacering, en lodlinje genom fötter, knän, höfter, axlar och öra och står med parallella fötter som varken pronerar eller supinerar. Eleven använder ofta kroppens inre stabiliseringsmuskler, förlänger och breddar ryggen och trycker inte ihop skulderbladen. Höftleden försöker eleven ha öppen och rörlig men ibland kan den ha för mycket anspänning. Den muskulära avspändheten kan eleven anpassa till den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven kan ofta använda den anatomiskt funktionella placeringen i övningar. Det visar sig exempelvis när eleven hittar en tyngd i kroppen som strävar neråt, är förankrad i golvet och använder samtidigt en aktiv förlängning av torso. Grundplaceringen används ofta funktionellt vid övningar på plats och vid smärre förflyttningar.

Vid rörelser i och ur balans har eleven ofta en balanserad grundplacering och ett stabilt center. Det innebär att eleven oftast får med sig hela kroppen i en viktöverföring, rör sig mellan att släppa och fånga energi vid rätt tidpunkt samt använder sig av kroppens tyngd i en rörelsekombination som samtidigt kräver stora förflyttningar.

När eleven gör fallövningar anpassar hon eller han medvetet energin till fallet och använder kroppens tyngd, tänjer på rörelserna så att ett häng och en fallkänsla uppstår. Eleven kan ofta fördela vikten mellan kroppens olika delar i mötet med golvet, utföra fallet med smidiga övergångar och mjukt ta emot sig. När eleven använder fall i kombinationer kan hon eller han ofta använda golvet till att aktivt trycka ifrån och använda kraften till exempelvis förflyttningar.

samt utför med **gott** resultat rörelsevokabulären med **artikulerade rörelser och** skillnader i rörelsekvantiteter.

Att utföra rörelsevokabulär med artikulerade rörelser och skillnader i rörelsekvantiteter med gott resultat innebär:

Eleven kan till allra största delen använda olika rörelsekvantiteter, skilja på dem och även utföra rörelser artikulerat vilket exempelvis innebär att utföra dem tydligt. Hon eller han kan också växla mellan olika typer av kvantiteter i samma övning, men blir det alltför komplicerat kan eleven förlora nyanser i de dynamiska skillnaderna. Eleven förstår andningens betydelse för rörelserna och använder den för att kontinuerligt utveckla rörelsekvantiteterna.

Eleven kan ofta använda gravitationen och sin egen tyngd för att skapa momentum, dynamik och olika rörelsekvantiteter. I en och samma övning, kan eleven använda mer komplexa sammansättningar av olika kvantiteter som till exempel rörelser som innehåller stöt eller slag, släppt eller förd rörelse.

Vid swingrörelser kan eleven både växelverka mellan och anpassa anspänning och avspänning. Det innebär att swingrörelsen och dess tyngd släpps, ett häng uppstår och tyngden fångas igen. Eleven känner av och fångar upp energin på rätt ställe så att den förs vidare och swingrörelsen fullföljs och utförs i ett kontinuerligt flöde. Elevens artikulerade rörelser visar sig exempelvis genom att hon eller han förstår både hur den egna kroppen fungerar och swingrörelsers princip vilket gör att eleven kan fånga upp energin på rätt ställe och fullfölja den med ett kontinuerligt flöde. Eleven kan också självständigt driva på rörelsen och både upprätthålla energin och variera dynamiken under hela övningen.

Eleven visar sammantaget **tillfredställande** resultat när det gäller formkänsla, arbete med torso samt stabilitet i dansteknik inom den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven förhåller sig **med säkerhet** konstnärligt till rörelsevokabulär och varierar, **undersöker och utvecklar** rörelseuttryck efter olika krav.

Eleven **undersöker och utvecklar** med **tillfredställande** resultat dansens uttryck till musiken.

Dessutom förhåller eleven spatiellt med **gott** resultat den egna kroppen till rummet, riktningar och andra medverkande samt **läser av situationen** och anpassar rörelserna till rumsliga krav.

Att sammantaget utföra rörelsevokabulär med tillfredställande resultat när det gäller formkänsla, arbete med center och stabilitet i dansteknik innebär:

Eleven använder oftast gravitationen och momentum för att skapa en swing och kan släppa och fånga energi i rörelser i och ur balans. Hon eller han kan oftast använda väl avvägd muskelenergi till viktöverföringar vid olika typer av övningar som använder golvet och kan både glida, rulla och falla.

Eleven kan ofta använda ryggradens rörelsemöjligheter och relationen mellan bäcken och ryggraden i rörelser som kurvor och vridningar. När varje rörelse renodlas eller kombineras med smärre förflyttningar kan eleven utföra rörelserna tydligt.

Vid övningar som innehåller droprörelser kan eleven ofta anpassa avspänning, släppa energi i tyngdkraftens riktning och vid rätt tillfälle skapa ett tydligt stopp så rörelsen stannar av. Eleven har förstått droprörelsens funktion och kan oftast utföra den i olika delar av kroppen.

KONSTNÄRLIG FÖRMÅGA

Den konstnärliga förmågan utgörs av hur eleven kan använda sin sammanlagda danskunskap i gestaltande syfte. Att danstekniken är väl förankrad i kroppen är en förutsättning för att eleven mer medvetet ska kunna arbeta konstnärligt och kommunicera med rörelseuttrycket. Den konstnärliga förmågan bedöms genom rörelsens uttryck, frasering och kommunikation.

Att med säkerhet förhålla sig konstnärligt till rörelsevokabulär och variera, undersöka och utveckla rörelseuttryck efter olika krav innebär:

Danstekniken är förankrad i elevens kropp och framförs ofta med självklarhet. Eleven har ännu inte utvecklat andning i rörelsen och har ibland svårt att i detaljer förlänga och fördjupa rörelserna. Eleven undersöker och utvecklar rörelseuttryck beroende på vad som efterfrågas. Det kan till exempel visa sig när eleven utför dansövningarna med dynamiska skillnader och genom att ofta ha en närvaro i rörelsen skapar hon eller han ett rörelseuttryck som kommunicerar. Eleven använder musiken utifrån övningarnas instruktioner och tajmar och fraserar rörelserna utifrån olika musikaliska aspekter.

MUSIKALISK FÖRMÅGA

Den musikaliska förmågan utgörs dels av hur rörelser fraseras och dels av hur rörelserna relaterar till musik, ljud och tystnad.

Att med tillfredställande resultat undersöka och utveckla dansens uttryck till musiken innebär:

Eleven kan ofta interagera och samspela med musiken, vilket till exempel innebär att eleven ofta kan hålla tempo och krävd energinivå under en längre tid, även i tystnad. Ibland kan eleven ha för stort fokus på rörelserna och förlora interaktionen med musiken. Eleven kan, utifrån instruktioner till varje övning, undersöka rörelsernas tid och tajmning och interagerar genom att prova olika uttryckssätt i relation till det musikaliska uttrycket. Ibland blir eleven alltför upptagen av sitt eget dansande och har då problem med att skapa nyanserade musikaliska rörelser.

SPATIAL FÖRMÅGA

Att med gott resultat förhålla den egna kroppen till rummet, riktningar och andra medverkande, läsa av situationen och anpassa rörelserna till olika rumsliga krav innebär:

Eleven kan anpassa energin och använda den för att antingen rikta den runt sitt eget center som vid till exempel en spiralrörelse som tar sig ner på golvet, eller använda den för att rikta den långt utanför sig själv och samtidigt vara tydlig med riktningen i rummet. Eleven kan i samband med det också bedöma avstånd och anpassa energin så att hon eller han hamnar på planerat ställe i rummet. Eleven hittar oftast rörelsernas ytterläge.

Eleven kan hålla sin plats i rummet, är uppmärksam på andra och kan i stunden ändra sina val, genom att justera energi och riktning och därigenom fortsatt hålla avstånd till andra dansare, även om de inte håller sin plats. Eleven läser av situationen, vilket visar sig genom att hon eller han är flexibel och kan vid justeringar och ändrade val även låta rörelsen kontinuerligt fortsätta utan avbrott på grund av justeringar.

HUR RÖRELSEVOKABULÄR INOM MODERN NUTIDA DANS UTFÖRS

En förutsättning för att eleven ska ha stabilitet inom rörelsevokabulär i den moderna nutida dansens formspråk är att eleven arbetar med en anatomiskt funktionell placering och utvecklar ett muskulärt stabilt center. Det innebär att kroppens inre muskler hela tiden är aktiva och stabiliserar kroppen i strävan efter att kunna växelverka mellan att kroppen ska vara i balans och beredd på att utföra viktförskjutningar.

Grundplaceringen innebär att det sett från sidan är en lodlinje där fot-, knä-, höftaxelled och öra befinner sig ovanpå varandra. Placeringen utgår från att eleven arbetar med en tyngd neråt, är förankrad i golvet samtidigt som den inre muskulaturen arbetar med en förlängning av torso uppåt. Det innebär också att det finns en viss tyngd och avspändhet som anpassar placeringen till den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven utför med **gott** resultat rörelsevokabulär med anatomiskt funktionell placering och arbete med center

Att utföra rörelsevokabulär med gott resultat när det gäller anatomiskt funktionell placering och arbete med center innebär:

Eleven har en funktionell grundplacering, en lodlinje genom fötter, knän, höfter, axlar och örat och står med parallella fötter som varken pronerar eller supinerar. Eleven använder kroppens inre stabiliseringsmuskler, förlänger och breddar ryggen. Höftleden är ofta öppen och rörlig. Den muskulära avspändheten kan eleven anpassa till den moderna nutida dansens formspråk.

Eleven kan använda den anatomiskt funktionella placeringen i övningar. Det visar sig exempelvis när eleven utför övningar och ofta medvetet kan använda en tyngd i kroppen som strävar neråt, är förankrad i golvet och arbetar med en aktiv förlängning av torso. Eleven använder grundplaceringen funktionellt när övningar utförs på plats, vid nivåskillnader och vid större förflyttningar.

När eleven arbetar med rörelser i och ur balans har hon eller han i de allra flesta fall en balanserad grundplacering och ett stabilt center. Det innebär att eleven får med sig hela kroppen i en viktöverföring, kan röra sig mellan att släppa och fånga energi vid rätt tidpunkt, samt använda sig av kroppens tyngd i arbetet med och mot gravitationen i en rörelsekombination som samtidigt kräver stora förflyttningar.

Eleven förstår hur den egna kroppen fungerar och förstår även principen om hur fall fungerar och klarar därför både fall som utförs mer på plats och fallövningar med längre förflyttningar. Det innebär att eleven även kan använda golvet till att aktivt trycka från och använda kraften för att utföra längre förflyttningar.

samt utför med **gott** resultat rörelsevokabulären med **artikulerade rörelser och nyanserade** skillnader i rörelsekvantiteter .

Att utföra rörelsevokabulär med artikulerade rörelser och nyanserade skillnader i rörelsekvantiteter med gott resultat innebär:

Eleven kan till allra största delen använda olika rörelsekvantiteter, skilja på dem och använda artikulerade rörelser vilket exempelvis innebär att tydligt framföra dem. Hon eller han kan också växla mellan olika typer av kvantiteter i samma övning och skapa nyanserade dynamiska skillnader. Eleven förstår andningens betydelse för rörelserna och arbetar medvetet med den för att kontinuerligt utveckla rörelsekvantiteterna.

Eleven kan använda gravitationen och sin egen tyngd för att skapa momentum, dynamik och olika rörelsekvantiteter. I en och samma övning kan eleven använda mer komplexa sammansättningar av olika kvantiteter som till exempel rörelser som innehåller stöt eller slag, släppt eller förd rörelse.

När eleven gör en swingrörelse kan hon eller han både växelverka mellan och anpassa anspänning och avspänning. Det innebär att swingrörelsen och dess tyngd släpps, ett häng uppstår och tyngden fångas upp igen. Elevens artikulerade rörelser visar sig exempelvis genom att hon eller han förstår både hur den egna kroppen fungerar och swingrörelsers princip vilket gör att eleven känner av och fångar upp energin på rätt ställe så att den förs vidare och swingrörelsen fullföljs i ett kontinuerligt flöde. Hon eller han är tydlig med var rörelsen börjar och slutar i kroppen och rummet. Eleven har också en förmåga att självständigt driva på rörelsen, förlänga och fördjupa rörelsen och både upprätthålla energin och variera dynamiken under hela övningen.

Eleven visar sammantaget **gott** resultat när det gäller formkänsla och stabilitet inom den moderna nutida dansens formspråk.

Att sammantaget utföra rörelsevokabulär med gott resultat när det gäller formkänsla och stabilitet i dansteknik innebär:

Eleven använder den egna kroppens tyngd, gravitationen och momentum för att skapa en swing och kan släppa och fånga energi i rörelser i och ur balans. Eleven använder väl avvägd energi till viktöverföringar. Vid olika typer av övningar som använder golvet kan eleven glida, rulla och falla med smidiga övergångar.

Eleven är medveten om hur den egna kroppen fungerar och kan använda rygg-radens rörelsemöjligheter och förhållandet till bäcken och höfter vid exempelvis rörelser som kurvor och vridningar. Hon eller han binder ihop rörelserna och kan oftast tydligt utföra olika moment med hög grad av komplexitet och med större förflyttningar.

Vid övningar som innehåller droprörelser kan eleven till allra största delen anpassa avspänning, släppa energi i tyngdkraftens riktning och vid rätt tillfälle skapa ett tydligt stopp så att rörelsen stannar av. Eleven vet hur den egna kroppen fungerar, har förstått droprörelsens funktion och kan utföra den i olika delar av kroppen och även fånga upp energi efter stoppet och låta en rörelsekombination fortsätta.

KONSTNÄRLIG FÖRMÅGA

Den konstnärliga förmågan utgörs av hur eleven kan använda sin sammanlagda danskunskap i gestaltande syfte. Att danstekniken är väl förankrad i kroppen är en förutsättning för att eleven mer medvetet ska kunna arbeta konstnärligt och kommunicera med rörelseuttrycket. Den konstnärliga förmågan bedöms genom rörelsens uttryck, frasering och kommunikation.

Eleven förhåller sig **med god säkerhet** konstnärligt till rörelsevokabulär och varierar, **undersöker och utvecklar konsekvent** rörelseuttryck efter olika krav.

Att med god säkerhet förhålla sig konstnärligt till rörelsevokabulär och variera, undersöka och konsekvent utveckla rörelseuttryck efter olika krav innebär:

Danstekniken är väl förankrad i elevens kropp och framförs med en känsla av naturlig självklarhet. Eleven använder andning i rörelsen, undersöker och utvecklar kontinuerligt rörelseuttryck vilket till exempel kan visa sig genom att eleven medvetet och konsekvent utför övningarna med nyanterade dynamiska skillnader. Eleven förlänger och fördjupar även detaljer och genom att ha en närvaro i rörelsen skapas också ett rörelseuttryck som kommunicerar. Eleven använder medvetet musiken utifrån övningarnas instruktioner och tajmar, fraserar och rytmiserar nyanterat rörelserna utifrån olika musikaliska aspekter.

MUSIKALISK FÖRMÅGA

Den musikaliska förmågan utgörs dels av hur rörelser fraseras och dels av hur rörelserna relaterar till musik, ljud och tystnad.

Eleven **undersöker** och utvecklar **konsekvent** med **gott** resultat dansens uttryck till musiken.

Att med gott resultat undersöka och konsekvent utveckla dansens uttryck till musiken innebär:

Eleven interagerar och samspelar med musiken. Det innebär exempelvis att eleven kan hålla tempo och krävd energinivå under en längre tid, även i tystnad. Det betyder också att eleven är uppmärksam på både tid och musik. Ofta kan eleven i stunden avgöra hur en rörelsesekvens ska tajmas, fraseras och rytmiseras musikaliskt. Det visar sig till exempel när eleven i en kombination betonar vissa rörelser mer än andra så att nyanterade dynamiska skillnader skapas.

Eleven kan, utifrån instruktioner till varje övning, medvetet och kontinuerligt undersöka och tänja på rörelsernas tid och tajmning och interagera med det musikaliska uttrycket, även i tystnad. På så sätt kan eleven skapa nyanterade musikaliska rörelser genom att både låta rörelseenergin fortsätta klinga och att låta rörelserna ha ett tydligare stopp som till exempel vid ett drop i samspel med musiken.

Dessutom förhåller eleven spatialt med **gott** resultat den egna kroppen till rummet, riktningar och andra medverkande samt **läser av situationen** och anpassar rörelserna till olika rumsliga krav.

SPATIAL FÖRMÅGA

Att med gott resultat förhålla den egna kroppen till rummet, riktningar och andra medverkande och läsa av situationen och anpassa rörelserna till olika rumsliga krav innebär:

Eleven kan anpassa energin och använda den för att antingen rikta den runt sitt eget center som vid till exempel en spiralrörelse som tar sig ner på golvet, eller använda den för att rikta den långt utanför sig själv och samtidigt vara tydlig med riktningen i rummet. Eleven kan i samband med det också bedöma avstånd och anpassa energin så att hon eller han hamnar på planerat ställe i rummet. Eleven hittar oftast rörelsernas ytterläge.

Eleven kan hålla sin plats i rummet, är uppmärksam på andra och kan i stunden ändra sina val, genom att justera energi och riktning och därigenom fortsatt hålla avstånd till andra dansare, även om de inte håller sin plats. Eleven läser av situationen, vilket visar sig genom att hon eller han är flexibel och kan vid justeringar och ändrade val även låta rörelsen kontinuerligt fortsätta utan avbrott på grund av justeringar.